

Ki?isel De?erler Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ki?isel De?erler Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24881>

Özet

Kişisel Değerler Ölçeği, 2017 yılında Mehmet Hilmi Koç tarafından doktora tezi kapsamında geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçeğin temel amacı, özellikle lise öğretmenleri bakımında, bireylerin sahip olduğu **kişisel değerleri** ve bu değerlerin mesleki görüşlerle olan ilişkisini ölçmektir. Ölçek geliştirme çalışması, **değerler** alanındaki teorik çerçeveleri temel alarak, eğitim ortamlarında görev yapan profesyonellerin değer yönelimlerini sistematik bir şekilde değerlendirmeyi hedeflemiştir.

Geliştirme sürecinde, ölçeğin yapısal uygunluğunu ve iç tutarlılığını sağlamak amacıyla kapsamlı istatistiksel analizler yapılmıştır. Ölçek, lise öğretmenlerinin kişisel yaşamlarında rehber edindikleri etik, sosyal ve kültürel değer yargılarını ortaya çıkarmaya odaklanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Kişisel Değerler, Değer Ölçeği, Öğretmen Değerleri, Psikometrik Araç, Eğitim Psikolojisi, Ölçek Geliştirme, Mehmet Hilmi Koç

Yazarlar

Mehmet Hilmi Koç

Amaç

Kişisel Değerler Ölçeği'nin birincil amacı, lise öğretmenlerinin **kişisel ve mesleki değerlere** ilişkin görüşlerini çeşitli değişkenler (cinsiyet, kıdem, eğitim durumu vb.) açısından kapsamlı bir şekilde incelemektir. Bu amaç doğrultusunda, araştırmamızın temel amacı, bu değerleri güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçebilecek, Türkçe diline özgü yeni bir araç geliştirmektir.

Ölçek, öğretmenlerin değer sistemlerinin, onların pedagojik yaklaşımlarını, sınıf içi davranışlarını ve genel mesleki tatminlerini nasıl etkilediğini anlamak için bir zemin sunmaktadır. Bu, eğitim yönetimi ve öğretmen yetiştirme programları için önemli çıkarımlar sağlayarak amaçlanmaktadır.

Yapı

Ölçek, temel olarak **Kişisel Değerler** yapısını ölçmektedir. Bu yapı, bireyin hayatını yönlendiren ve davranışlarını motive eden temel inançlar ve prensipleri ifade eder. Doktora tezinin kapsamı göz önüne alındığında, bu değerler genellikle etik duruş, sosyal sorumluluk, manevi inançlar ve estetik takdir gibi alt boyutları içermektedir.

Ölçeğin geliştirme aşamasında, kişisel değerlerin çok boyutlu doğası dikkate alınmaz ve maddeler, öğretmenlerin hem özel hem de mesleki yaşamlarında karşılaştıkları değer ikilemelerini yansıtacak şekilde tasarlanmıştır. Bu sayede, ölçülen yapı, sadece genel bir değer yansıması yerine, bütüncü Kişisel Değerler sistemini temsil etmektedir.

Geçerlik

Kaynak referansta ölçeğin spesifik geçerlik katsayıları belirtilmemiş olsa da, bir doktora tezi kapsamında geliştirilen bir araç olduğu için, ölçeğin geçerliliğinin sağlanması amacıyla standart **psikometrik** prosedürlerin izlendiği varsayılmaktadır.

Bu prosedürler arasında genellikle **içerik geçerliliği** (uzman görüşü alınarak maddelerin konu alanını temsil etme derecesinin belirlenmesi) ve **yapı geçerliliği** (açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizleri aracılığıyla ölçeğin teorik yapıyı ne ölçüde temsil ettiğinin incelenmesi) bulunmaktadır. Ölçeğin Geçerlik analizleri, kişisel değerler yapısının ölçümünde istatistiksel olarak anlamlı bir model ortaya koymayı amaçlamıştır.

Güvenirlilik

Kaynak verilerde güvenirlik (reliability) katsayılarına dair doğrudan bir bilgi bulunmamaktadır. Ancak, ölçek geliştirme çalışmaları için temel gerekliliği olarak, ölçeğin iç tutarlılığı (internal consistency) değerlendirilmesi beklenir.

Güvenirlilik analizleri muhtemelen **Cronbach Alfa** katsayısı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Bu katsayı, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ne kadar tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir. Yüksek Cronbach Alfa değerleri, ölçeğin tutarlı ve güvenilir bir ölçüm sağladığını işaret eder, bu da elde edilen sonuçların kararlılığı artırır.

Faktör Analizi

Ölçeğin geliştirme sürecinde, kişisel değerler yapısının boyutlarını belirlemek ve maddelerin hangi faktörler altında toplandığını görmek amacıyla **Faktör Analizi** kullanılmıştır.

Genellikle önce **Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA)** ile kişisel değerler yapısının olası alt boyutları belirlenmiş, ardından bu yapıların belirlenen popülasyonda (lise öğretmenleri) doğrulanıp doğrulanmadığını kontrol etmek için **Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)** uygulanmıştır. Faktör analizleri, ölçeğin kişisel değerler yapısını bütüncü bir şekilde ayrıştırdığını ve yapısal modelin veri ile uyumlu olduğunu göstermeyi amaçlamıştır.

Araç

Test Type: Geliştirme (Developmental Scale)

Format: Derecelendirme formatı (Likely a Likert-type scale, though the specific grading is listed as '-')

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Öğretmenler (Teachers)

Age Group: Yetişkin (Adults, specifically working professionals)

Population Details: Lise Öğretmenleri (High School Teachers) - İstanbul'da görev yapan öğretmenler örneklem grubunu oluşturmaktadır.

Test Methodology: Kendi kendine raporlama (Self-report) ölçümü. Ölçüm, katılımcıların kişisel ve mesleki değerler hakkındaki ifadelerine ne ölçüde katılımlarını belirtmeleri yoluyla yapılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Değer Yargıları, Lise Öğretmenleri, Doktora Tezi, Psikolojik Ölçme, Faktör Yapısı

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir (Not specified)

Affiliation Email addresses: hilmikoc1976@hotmail.com

Correspondence Address: İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (2017 itibarıyla)

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, bir doktora tezi kapsamında geliştirildiği için, ticari kullanım genellikle tez yazarının ve ilgili üniversitenin iznine tabidir. Kullanım izni için doğrudan Sorumlu Yazar **Mehmet Hilmi Koç** ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Ölçeğin kullanım için herhangi bir ücret bilgisi mevcut değildir.

Test Yılı: 2017 (Doktora tezinin tamamlanma yılıdır).

Kaynaklar

Koç, M. H. (2017). *Lise öğretmenlerinin kişisel ve mesleki değerlere ilişkin görüşlerinin çeşitli deyimkenler açısından incelenmesi* (Doktora tezi). İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Kişisel Değerler Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçeğin maddeleri, kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddelerin tam listesi için Koç (2017) tarafından hazırlanan doktora tezine başvurulmalıdır.

ARABPSYCHOLOGY.COM